

Staten-Generaal

Aan de Voorzitter van de Europese Commissie
B-1049 Brussel
België

Den Haag, 18 december 2012

Onderwerp:

Gemotiveerd advies (subsidiariteit) over het voorstel voor een Richtlijn Gendergelijkheid bij niet-uitvoerende bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen, COM (2012) 614

De Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben, overeenkomstig de daarvoor vastgestelde procedure, het voorstel voor een Richtlijn Gendergelijkheid bij niet-uitvoerende bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen, COM (2012) 614, getoetst aan het beginsel van subsidiariteit. Daarmee is toepassing gegeven aan artikel 5 EU-Verdrag en Protocol 2 bij het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel.

Met deze brief stellen wij u in kennis van het oordeel van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal. Identieke brieven zijn gezonden aan het Europees Parlement, de Raad en de Nederlandse regering.

Zowel een meerderheid in de Eerste Kamer als een meerderheid in de Tweede Kamer der Staten-Generaal is van oordeel dat het voorstel strijdig is met het subsidiariteitsprincipe¹. Volgens het subsidiariteitsbeginsel treedt Europa alleen dan op wanneer dit effectiever is dan nationaal optreden, dus als de doelen van de voorgestelde actie niet voldoende bereikt kunnen worden door lidstaten zelf. Dit is naar de mening van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal niet het geval.

Op basis van artikel 157, derde lid, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie is de EU bevoegd wetgeving op te stellen om te garanderen dat het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt gewaarborgd wordt. De Europese Commissie stelt nu een richtlijn voor waarin wordt bepaald dat ten minste 40% van de niet-uitvoerende bestuursposities bij beursgenoteerde ondernemingen wordt bekleed door leden van het ondervertegenwoordigde geslacht.

---

¹ Deze meerderheid bestaat in de Eerste Kamer uit de fracties VVD, SP, PVV, CDA en ChristenUnie en in de Tweede Kamer uit de fracties VVD, SP, PVV, CDA, ChristenUnie en SGP.

Staten-Generaal

Het voorstel maakt echter de noodzakelijkheid van voorgestelde maatregelen onvoldoende duidelijk. Ook is niet duidelijk aangetoond waarom op Europees niveau wetgeving vastgesteld dient te worden om dit doel te bereiken. Evenmin is duidelijk onderbouwd waarom voor een bindend percentage van 40% is gekozen. Daarnaast is onduidelijk op welke wijze de Interne Markt zou worden verstoord, zoals door de Europese Commissie wordt aangegeven, en zijn er onduidelijkheden in de voorgestelde uitwerking van de wetgeving.

De Europese Commissie stelt dat nationaal beleid niet voldoende is gebleken om het doel van de richtlijn, meer vrouwen in de top van bedrijven, te bereiken. Het is echter onmogelijk te concluderen dat nationale initiatieven niet succesvol zijn aangezien de meeste initiatieven nog in de kinderschoenen staan en niet de kans hebben gehad hun effectiviteit aan te tonen. Het is zelfs mogelijk dat het Europese voorstel verstoring zal werken ten aanzien van goed functionerende nationale initiatieven op het gebied van het streven naar gendergelijkheid.

De Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal onderschrijven het belang van gelijkheid tussen mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt. Hiertoe is in Nederland per 1 januari 2013 het streefcijfer van 30% wettelijk van kracht voor grote vennootschappen voor zowel Raden van Commissarissen als Raden van Bestuur. Het vaststellen van Europese regelgeving – met een andere doelstelling, een andere doelgroep, een ander tijdschema en de introductie van sancties - zou dit nationale initiatief doorkruisen en geeft de nationale aanpak onvoldoende tijd om tot resultaat te komen.

Daarnaast beroept de Europese Commissie zich op de noodzaak van harmonisering van nationaal beleid met het oog op de goede werking van de interne markt. Het is echter niet aantoonbaar dat het bestaan van verschillende nationale initiatieven omtrent het streven naar gendergelijkheid een verstoring heeft op de interne markt. Dit zou het geval kunnen zijn wanneer het ondervertegenwoordigde geslacht in sommige landen geen kans zou hebben om in de top van een bedrijf werkzaam te zijn. Dat is niet het geval.

Evenmin wordt aangetoond dat het effectief is om een verplichtend streefcijfer in te stellen. Er zijn weinig voorbeelden van landen waar dit reeds geprobeerd wordt en zelfs in die landen lopen de initiatieven zo kort dat nog niet kan worden vastgesteld of het beleid succesvol is. Daarnaast kan met een algemene verplichting ten aanzien van beursgenoteerde bedrijven onvoldoende rekening gehouden worden met de specifieke situatie van bedrijven. Ook is onvoldoende wetenschappelijk aangetoond dat de hoogte van het verplichtende percentage, 40%, het meest effectief is met het oog op het te bereiken doel en de situatie waarin veel lidstaten verkeren. Het verdient dan ook de voorkeur te wachten op duidelijke uitkomsten van nationale initiatieven en lidstaten in staat stellen te leren van de evaluatie van deze nationale initiatieven in plaats van het in dit stadium vaststellen van bindende percentages.

Staten-Generaal

Ook is niet aangetoond dat de wijze waarop voorgesteld wordt om gelijke kansen van mannen en vrouwen te bewerkstelligen, te weten met 'passende en afschrikwekkende sancties', effectief is. Er zijn nationale initiatieven zonder verplichtende sancties die een stijgende trend laten zien in de deelname van vrouwen aan de top van het bedrijfsleven. Het is dan ook de vraag waarom de Europese Commissie deze ontwikkeling met een verplichting tot het opleggen van afschrikwekkende sancties doorkruist.

Evenmin is duidelijk welke inspanningen lidstaten zouden moeten leveren, wanneer er sancties zouden moeten worden opgelegd en wanneer er sprake is van niet-naleving. Het is niet helder wanneer lidstaten aan de voorgestelde richtlijn voldoen.

De Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal zien dan ook geen toegevoegde waarde of noodzaak voor de Europese Commissie om door middel van regelgeving in te grijpen in bestaande nationale initiatieven op het terrein van het streven naar gelijke kansen voor mannen en vrouwen in de top van het bedrijfsleven.

Hoogachtend,

G.J. de Graaf
Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal

Anouchka van Miltenburg
Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

COURTESY TRANSLATION

The Hague, 18 December 2012

Subject:

Reasoned opinion (breach of subsidiarity) on the proposal for a directive on improving the gender balance among non-executive directors of companies listed on stock exchanges and related measures (COM (2012) 614).

In accordance with the applicable procedure, the Senate and the House of Representatives of the States General in The Netherlands have assessed the proposal for a directive on improving the gender balance among non-executive directors of companies listed on stock exchanges and related measures on the basis of the principle of subsidiarity. As such, use was made of Article 5 of the EU Treaty and Protocol 2 of the Treaty on the Functioning of the European Union concerning the application of the principles of subsidiarity and proportionality.

This letter serves to inform you of the opinions of the Senate and of the House of Representatives of the States General. Identical letters have been sent to the European Parliament, the Council, and the Dutch government.

Both the majority of the Senate and the majority of the House of Representatives are of the opinion that the proposal is in conflict with the principle of subsidiarity¹. According to the principle of subsidiarity the European Union should only undertake action if this is more effective than action taken at national level, so if the Member States are not sufficiently able to achieve the objectives of the proposed action. In the opinion of the Senate and the House of Representatives of the States General this is not the case.

On the basis of article 157, subarticle 3, of the Treaty on the Functioning of the European Union the EU can adopt measures to ensure the application of the principle of equal opportunities and equal treatment of men and women in matters of employment and occupation. The European Commission has proposed a directive setting a minimum objective of a 40% presence of the underrepresented sex among the non-executive directors of companies listed on stock exchanges. However, the proposal insufficiently clarifies the necessity of the proposed measures and does not clearly justify why legislation at European level should be adopted to achieve this objective. The choice of a binding percentage of 40% is not clearly substantiated either. Besides, it remains unclear how the internal market will be distorted, as the European Commission claims. Moreover, there is a lack of clarity on the details of the proposed legislation.

The European Commission argues that national initiatives have proven insufficient to achieve the objective of the directive: more women in senior positions in companies. However, it is impossible to conclude that national initiatives have not been successful, since most initiatives are still in their infancy and have not yet been able to prove their effectiveness. It is even possible that the European proposal will pose barriers to well functioning national initiatives in the field of gender equality.

Both the Senate and the House of Representatives of the States General recognise the importance of equal opportunities of men and women in the labour market. That is why a statutory target figure of 30% for large companies will be introduced as of 1 January 2013 in the Netherlands, for both the board of directors and the supervisory board. Implementation of European legislation – with a different objective, a different target group, a different time schedule and the introduction of sanctions – might interfere with this national initiative and would not grant our national approach enough time to get to a result.

---

¹ In the Senate this majority consists of the parliamentary groups of VVD, SP, PVV, CDA and ChristenUnie and in the House of Representatives of the parliamentary groups of VVD, SP, PVV, CDA, ChristenUnie and SGP.

Moreover, the European Commission refers to the necessity of harmonising national initiatives with a view to the good functioning of the internal market. However, distortion of the internal market due to the existence of various national initiatives aiming at gender equality cannot be demonstrated. This might be the case if in some countries the under-represented sex would not have the opportunity to hold a senior position in a company in some countries. This is not the case.

The effectiveness of a binding target figure is not demonstrated. There are few examples of countries where it has already been implemented, and even in those countries the initiatives are of such recent date that it is impossible to establish whether they are successful. Moreover, an overall obligation for companies listed on stock exchanges would disregard the specific situation of the various companies. It has been insufficiently demonstrated, scientifically, that the stated percentage, 40%, is most effective given the objective to be achieved and the current situation of many member states. It is therefore preferable to wait for clear results of national initiatives and to enable Member States to learn from the evaluation of these national initiatives, instead of setting binding percentages at this stage.

It is not demonstrated either that the proposed approach to achieve equal opportunities of men and women, namely by imposing "proportionate and dissuasive sanctions" will be effective. Some national initiatives without binding sanctions show a rising trend in women's representation in senior positions in companies. This raises the question why the European Commission should interfere in this development with the obligation to impose dissuasive sanctions. It does not become clear which efforts Member States are supposed to make, when sanctions should be imposed and when there is non-compliance. In brief, it is not clear when Member States comply with the proposed directive.

The Senate and the House of Representatives of the States General see no added value or any necessity of intervention by the European Commission through legislation in existing national initiatives in the field of equal opportunities for men and women in senior positions of companies.

Yours sincerely,

(signed)

G.J. de Graaf
Speaker of the Senate
of the States General

(signed)

Anouchka van Miltenburg
Speaker of the House of Representatives
of the States General.